

[Holstein.]

det er økonomisk formaalstjenligt, og for det andet, om det er beskatningsmæssigt retfærdigt.

Jeg ved godt, at vi her i Landet efterhaanden er naaet dertil, at det at sige om en Mand, at han er en rig Mand, er næsten en Injurie, det er et Accessorium, som er lige ved at sætte en Plet paa den paagældende Mands Karakter i gode Demokraters Omdømme; at være rig, det er forkasteligt, det er næsten vanærende.

Men er det nu rimeligt at forlange under de nuværende økonomiske Forhold for de store Landejendommers Vedkommende, at de, som det ærede Medlem Hr. P. Munch antydede, skulde afkaste ekstraordinært store Udbytter? Lad os tage et lille Eksempel. Lad os sætte, at der ved en Stationsby ligger en Skov, vurderet til 1 Mill. Kr. Den afkaster under de nuværende Konjunkturer 1 pCt., 10 000 Kr. Det er nøjagtigt, hvad denne Skov skal svare i Formueskat. Der er altsaa ingen Indtægt, hvad den afkaster, betales i Formueskat, der er overhovedet under de nuværende Konjunkturer ingen Indtægt for den Mand, der ejer denne Skov. Det er ingen Overdrivelse, hvad jeg her siger, for saaledes er det i Øjeblikket, og Konjunkturerne, Priserne paa Tømmeret i Skoven, er man jo ikke Herre over, de afhænger af Faktorer, som Skovbedriftslederen ikke er Herre over.

Jeg vil oprigtigt indbyde de ærede Medlemmer Hr. P. Munch og Hr. Borgbjerg til at tage ud og se paa Skovdriften paa vore Herregaarde og sammenligne den med Skovdriften i Statsskovene og sige mig, om de kan se nogen principiel Forskel, om det med nogen som helst Ret kan siges, at de private Skove er drevet daarligere end Statsskovene. De maa tale med hvilke Statsskovledere de vil, med hvilke upartiske forstkyndige Mænd de vil, og faa dem til at udtale sig om, hvorvidt Skovene under de nuværende økonomiske Forhold kan afkaste nævneværdigt større Udbytte, end de i Øjeblikket gør, og de skal se, at de vil faa et Svar, som ganske stemmer overens med de Betragtninger, jeg gør gældende.

Lad os sætte, at ved Siden af denne Skov ved Stationsbyen har en Mand købt nogle faa Tønder Land og bygget Fabriksbygninger der, og lad os sige, at det hele f. Eks. har en Værdi af 50 000 Kr., og at han har gode Maskiner, et Par ualmindelig dygtige tekniske Arbejdere, og at han faar en Indtægt paa 10 000 Kr. om Aaret, hvilket ikke er utænkeligt. Hvad svarer

saa den Mand i Formue- og Indkomstskat? Nogle faa Hundrede Kroner. Og for Skoven, der ligger ved Siden af, og som staar i 1 Mill. Kr. i Ejendomsskyld, og som under de nuværende Konjunkturer afkaster 1 pCt., svares der 10 000 Kr. i Formueskat! Hvis der ikke her er Skævhed i Beskatningen, saa ved jeg ikke, hvor meget der skal til, før man kan tale om en forfejlet Form for Beskatning.

Men lad os se paa Landejendommene i Øjeblikket. Jeg vil ogsaa indbyde de ærede Medlemmer til at tage ud og se, hvordan de 2 000 Landejendomme over 12 Tdr. Hartkorn er ledet, baade deres Mark og Kvægbrug, og saa sige mig, om de gennemsnitligt staar nævneværdigt under Gennemsnittet af andre Landbrug her i Landet. Jeg tror det absolut ikke, absolut ikke! Men de store Landejendomsbesiddere kan dog ikke gøre for, at vi f. Eks. to Aar i Træk faar Mund- og Klovesyge, som ødelægger de bedste Malkekøer i vor Besætning, og at vi to Aar i Træk faar Regnaar, som vi ikke har haft i 100 Aar her i Landet, og som bevirker, at Høsten bliver langt under Minimum, og følgelig medfører, at der bliver forsvindende eller ingen Indtægter i de paagældende Aar. Men ikke desto mindre skal vi svare den store progressive Formueskat! Hvis en Gaardmand under de samme Forhold for sin Gaard skulde svare en lignende progressiv Formueskat, saa vilde jeg nok se, om han sad bedre i det, end vi andre gør.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg sagde, at de store Landejendomsbesiddere udnyttede deres Jord daarligt, og at det er dem, der udnytter deres Jord daarligt, som denne Skattereform for Landbrugets Vedkommende først og fremmest tager Sigte paa. Jeg vil hævde, at det er en ganske fejlagtig Betragtning. De Mennesker, som udnytter deres Jord daarligt, vil lidt før eller lidt senere komme af med deres Ejendomme efter de almindelige økonomiske Grundlove; dertil behøver man ikke en progressiv Formuebeskatning.

Hvis det ærede Medlem mener, at de store Landbrug og de store private Bedrifter i Byerne er særlig daarligt ledet — og det er selvfølgelig i Samfundets Interesse, at alle Bedrifter, det være sig i Land eller By, giver det bedst mulige Udbytte og er saa effektivt ledet som muligt —, saa maa det ærede Medlem indføre en Art Kontrol paa Samfundets eller Statens Vegne med de paagældende Bedrifter. I Landbruget er vi jo langt fremme med Statskontrol; vi har lige faaet en